

**Bijlage 2 bij de Regeling opleiding diploma A-verpleegkundige 1986**

TUSSEN- EN EINDTERMEN

Zoals gesteld in artikel 14 worden de volgende perioden in de opleiding tot A-verpleegkundige onderscheiden.

1. De voorbereidende periode.
2. De eerste leerperiode.
3. De tweede leerperiode.
4. De derde leerperiode.

In de doelstellingen van de verschillende leerperioden wordt aangegeven hoe de verantwoordelijkheid van de leerling-verpleegkundige gestalte krijgt. Er is een zekere mate van zelfstandigheid voor de leerling in de eerste leerperiode; m.n. richt deze zich op het uitvoeren van verpleegkundige vaardigheden zoals het ondersteunen c.q. overnemen van de zelfzorg m.b.t. de basisbehoeften van de patiënt.

In de tweede leerperiode zal de leerling de verpleegkundige vaardigheden, die in een complexe verpleegsituatie wisselend van moeilijkheidsgraad zijn en een grote mate van onvoorspelbaarheid vertonen onder begeleiding moeten verrichten.

Hiermee wordt zowel aan de 2e jaars leerling, als ook aan de patiënt de benodigde bescherming geboden.

In de derde leerperiode zal de leerling in toenemende mate zelfstandig de verantwoording kunnen dragen voor dag-, avond- of nachtdienst op een verpleegafdeling en alle verpleegkundige taken die hierin voorkomen, kunnen uitvoeren.

Gedurende de leerperioden vindt er een leerproces plaats, dat leidt tot de eindtermen van de A-verpleegkundige. Het leerproces is opgebouwd uit een aantal leereenheden die bestaan uit op elkaar afgestemde theoretische- en praktische componenten.

De verantwoordelijkheid van de beginnende beroepsbeoefenaar komt niet alleen tot uiting in de beroepsontwikkeling maar ook in de verantwoordelijkheid van de leerling zelf m.b.t. het eigen leerproces.

In de hierna volgende tussentermen wordt uitgegaan van het gestelde in artikel 18 en de eindtermen voor de totale opleiding.

Teneinde zicht te krijgen op het verloop van het leerproces is het noodzakelijk aan te geven welke doelstellingen van de verschillende leerperioden de leerling aan het einde van elke leerperiode minimaal bereikt moet hebben, voordat hij/zij toegelaten wordt tot de volgende leerperiode.

Er worden algemene en specifieke leerdoelen geformuleerd, die dienen als de tussentermen voor de betreffende leerperioden.

De algemene en specifieke leerdoelen zullen op instituutsniveau verder geoperationaliseerd moeten worden in het schoolwerkplan en Praktijkopleidingsboek.

*1. De voorbereidende periode*

De tussentermen van de voorbereidende periode zijn afgeleid van de eindtermen en de codering geeft de relatie met de eindtermen aan.

*Aan het einde van de voorbereidende periode is de leerling in staat om:*

- A. - onder begeleiding in laag-complexe verpleegsituaties vanuit een verpleegkundige grondhouding een verpleegrelatie aan te gaan, te onderhouden en af te bouwen.
- onder begeleiding in laag-complexe verpleegsituaties op een methodische en patiëntgerichte wijze zorg te

verlenen, d.w.z.:

- benoemen en beschrijven van de zelfzorggebieden van de gezonde mens.
- benoemen en beschrijven van de oorzaken die kunnen leiden tot verstoring in het evenwicht in de zelfzorg gebieden.
- benoemen van de consequenties die deze storingen kunnen hebben voor het verpleegkundig handelen in laagcomplexere verpleegsituaties.

B. - De belangrijkste organisatie kenmerken van de gezondheidszorg in het algemeen en in het algemene ziekenhuis in het bijzonder te benoemen.

- de werking en functie van de verschillende organisatie sub-systemen te benoemen en hiervan in het bijzonder de verplegingsdienst en verpleegafdeling.

C. - Probleemoplossend gedrag te vertonen in individuele situaties in groepsverband.

- Zelf leerdoelen te formuleren op basis van de eigen behoefte en het algemene praktijkwerkplan voor de eerste leerperiode; hiervoor een plan van handelen op te stellen, dit uit te voeren en te evalueren.

- De grondslagen van het beroep te benoemen dat wil zeggen:

- De belangrijkste ontwikkelingen m.b.t. de professionalisering van het beroep.

- Beroepshouding, beroepsgeheim, gedragscode, verpleegkundige verantwoordelijkheid t.o. v. patiënt/familie, verpleegkundige medewerkers en andere disciplines.

De stage in de voorbereidende periode bedraagt 4 weken en is beroepsoriënterend en voorbereidend.

*Aan het einde van de stage is de leerling in staat om:*

- De zelfzorg gebieden van een patiënt te observeren, herkennen en te benoemen.
- De verpleegkundige zorg m.b.t. de ADL te observeren en te benoemen.
- De dagindeling van een patiënt te observeren en te benoemen.
- Zich te informeren over de rechten en plichten van het werknemer/leerling zijn.
- De organisatie en communicatie structuur van een verpleegafdeling te observeren, herkennen en te benoemen.
- De visie op verplegen, die wordt gehanteerd op een verpleegafdeling te herkennen en te benoemen.

## *2. De eerste leerperiode*

### *Algemeen doel*

Aan het einde van de eerste leerperiode is de leerling in staat de door anderen geplande zorg te verlenen aan patiënten die zich in laag-complexe verpleegsituaties bevinden op alle niet specialistische afdelingen. (zie toelichting artikel 26).

De verpleegkundige zorg houdt in, dat de leerling in een situatie waarin de voorspelbaarheid van de te verlenen zorg groot is en de kans op complicaties van welke aard dan ook gering is *onder begeleiding van een verantwoordelijke verpleegkundige* in staat is om:

*Specifieke doelen.*

A. - Een relatie met een patiënt en diens naasten aan te gaan.

- Een verpleegkundige anamnese uit te voeren.

- Een verpleegkundige probleemstelling t.a. v. de basisbehoeften van de patiënt te formuleren.

- Een verpleegplan op te stellen m.b.t. de basisbehoeften van de patiënt, rekening houdend met het behandelplan van andere disciplines.

- Zelfstandig uitvoering te geven aan het verpleegplan m.b.t. de zelfzorg van de patiënt d.m.v. ondersteunen, stimuleren en waar nodig over te nemen van de zelfzorg.

- Regelmatig op basis van de doelgerichte observatie en rapportage na te gaan of de verleende zorg leidt tot de gestelde doelen en zo nodig het verpleegplan bij te stellen.

- Het verpleegkundig handelen te evalueren.

- De relatie met de patiënt te beëindigen.

*Aan het einde van de eerste leerperiode is de leerling in staat om:*

- B. - Een eigen werkindeling te maken en hierin prioriteiten te stellen.
- De werkzaamheden met anderen efficiënt en doelmatig in te delen.
- De eigen ervaringen m.b.t. de gegeven verpleegkundige zorg in te brengen in het verpleegkundige team van de afdeling.
- Aan te geven welke leerdoelen zelfstandig en welke met hulp bereikt kunnen worden.
- Deze leerdoelen bij te stellen naar aanleiding van tussentijdse evaluatie.
- Met behulp van een praktijkbegeleidingsfunktionaris de leersituaties aan te geven, welke nodig zijn om de gestelde leerdoelen te bereiken.
- De eigen mening t.a.v. rechten en plichten van het werknemer/leerling zijn verwoorden en motiveren. Aan het einde van de eerste leerperiode is de leerling in staat om:
- C. - De eigen opvatting omtrent verplegen te verwoorden.
- Verschillen tussen de eigen opvattingen over verplegen en het vereiste gedrag te signaleren en te benoemen.

### *3. De tweede leerperiode*

#### *Algemeen doel.*

Aan het einde van de tweede leerperiode is de leerling in staat de zelfgeplande zorg in laag-complexe verpleeg-situaties uit te voeren en de door anderen geplande zorg te verlenen in complexe verpleegsituaties.

#### *Specifieke doelen.*

*Aan het einde van de tweede leerperiode is de leerling in staat om:*

- A. - zelfstandig het verpleegkundig proces te plannen en uit te voeren in laag-complexe verpleegsituaties hierbij rekening houdend met de gegevens van andere disciplines (zie doelstellingen 1e leerperiode).
- De continuïteit van de zelf geplande verpleegkundige zorg te waarborgen.
- Het verpleegkundig handelen te evalueren en de eventueel daaruit voortvloeiende veranderingen te kunnen hanteren.
- Onder begeleiding van een verantwoordelijke verpleegkundige uitvoering te geven aan het verpleegkundig proces in verpleegsituaties waarbij de voorspelbaarheid beperkt is en veranderingen te verwachten zijn (zie hiervoor ook artikel 25).
- De verpleegkundige vaardigheden uit te voeren die voortvloeien uit de complexe verpleegsituatie, hierbij rekening houdend met de eigen verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid.
- Adequaat op veranderingen in de complexe verpleegsituatie te anticiperen en in het verpleegkundig proces te integreren.
- Het verpleegkundig handelen te evalueren en de eventueel daaruit voortvloeiende veranderingen te kunnen hanteren.

*Aan het einde van de tweede leerperiode is de leerling in staat om:*

- B. - In multidisciplinair verband te functioneren en de relevante gegevens, die voor de verpleegsituatie van belang zijn, hierbij in te brengen.
- Vanuit de eigen verpleegkundige deskundigheid relevante gegevens in te brengen binnen het organisatie-team van een verpleegafdeling ten behoeve van een goede arbeidsorganisatie als voorwaarde voor een patiëntgerichte verpleegkundige zorg.
- Een individueel praktijkwerkplan op te stellen, hierbij rekening houdend met het POB specifieke en afdelingsdoelstellingen.
- In overleg met de praktijkbegeleidingsfunktionaris een doelgerichte evaluatie te houden, waarbij duidelijkheid ontstaat over de bereikte resultaten en over de leerdoelen die in een volgende periode alsnog gerealiseerd moeten worden.
- De eventuele problemen die voortvloeien uit het werknemer/leerling zijn te bespreken en te hanteren.

*Aan het einde van de tweede leerperiode is de leerling in staat om:*

- C. - De eigen opvatting over verplegen te motiveren en bespreekbaar te maken in overlegsituaties.

- De eigen visie op verplegen in relatie tot het afdelingsbeleid bespreekbaar te maken in overlegsituaties.
- Vakliteratuur kritisch te lezen en te bespreken.

#### *4. De derde leerperiode*

Aan het einde van de derde leerperiode is de leerling in staat om zelfstandig de verpleegkundige zorg te plannen, te coördineren en uit te voeren in complexe verpleegsituaties voor meerdere patiënten tegelijkertijd en tevens de praktijkopleiding van leerlingen te ondersteunen door voorbeeldgedrag, instructie en begeleiding. M.a.w. alle eindtermen van de A-opleiding zullen behaald moeten zijn aan het einde van de derde leerperiode.

Een gediplomeerde van de opleiding diploma A-verpleegkundige kan binnen het algemeen ziekenhuis:

*A. Als verpleegkundige functioneren in laag-complexe en in complexe verpleegsituaties, dat wil zeggen:*

1. aangaan, onderhouden en afbouwen van een hulpverleningsrelatie
2. peilen en constateren van mogelijkheden en hulpbehoeften van de patiënt en hierop aansluitend plannen van de verpleegkundige hulpverlening voor de verblijfsduur van de patiënt en inpassen van afspraken met andere disciplines.
3. uitvoeren van de zorg, binnen de grenzen van de eigen beroepsverantwoordelijkheid en aansprakelijkheid. Dit houdt in:
  - ondersteunen van de zelfzorg door eigen voorbeeldgedrag, onderricht en scheppen van materiële mogelijkheden
  - ondersteunen bij verwerking van gevolgen van gezondheidsstoornissen
  - verpleegtechnische zorg
  - in het kader van de verpleegsituaties uitvoeren van de afspraken met andere disciplines.
  - zorgen voor continuïteit en coördinatie van de hulpverlening via intra- en interdisciplinaire samenwerking en z.n. verwijzing.
4. rapporteren ter ondersteuning van de hulpverlening en van de intra- en interdisciplinaire samenwerking.
5. evalueren van de hulpverlening met de zorg voor continuïteit en samenhang ervan.

*B. Functioneren binnen de verpleegafdeling en de werkinstelling, dat wil zeggen:*

1. gebruik maken van de middelen en de structuur van de afdeling en ondersteunende diensten in de werkinstelling ten behoeve van een optimale verpleging
2. leveren van een bijdrage aan het werkoverleg van de afdeling om de hulpverlening te waarborgen
3. ondersteunen van de praktijkopleiding van leerlingen, door voorbeeldgedrag, instructie en begeleiding
4. kan een bijdrage leveren aan de vormgeving van de rechten en plichten van de werknemer in relatie tot de kenmerken van de beroepsuitoefening.

*C. Functioneren als lid van de beroepsgroep, dat wil zeggen:*

1. heeft een eigen opvatting over verplegen en kan deze relateren aan eigen beroepsmatig gedrag.

Dit houdt in dat hij:

- culturele en historische achtergronden van het verplegen kent;
- opvattingen over verplegen in de huidige gezondheidszorg weer kan geven en daar een mening over heeft;
- tegenstellingen tussen de eigen opvatting over verplegen en vereist beroepsmatig gedrag kan hanteren.

2. meewerken aan het ontwikkelen van het beroep

3. aangeven van de bijdrage van de verpleegkundige dienstverlening in het geheel van de gezondheidszorg.

(N.B. plaatsbepaling van het beroep).

4. Kritisch beschouwen van maatschappelijke en levensbeschouwelijke invloeden op de zorg voor de gezondheid in het algemeen en op de verpleging in het bijzonder.